

ΔΕ. 517 (2109) 1889

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΑ

ΕΓΓΡΑΦΑ

ΠΕΡΙ ΣΤΑΦΙΔΟΣ

(ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ)

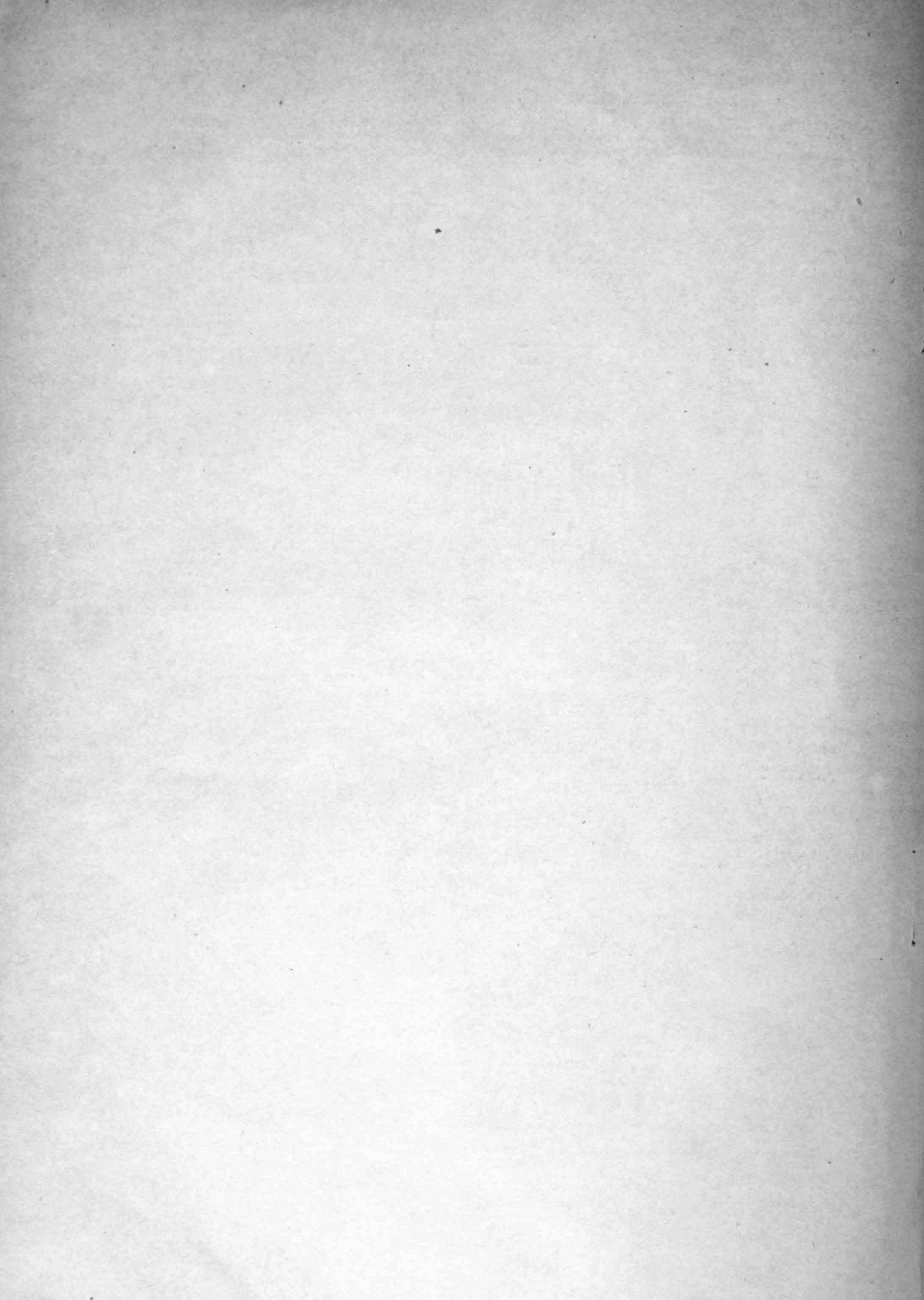
1071, 923.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΛΙΘΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1889

Γ 148

1

ΑΘΗΝΗΣ ΤΗ 8/20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1889.

ΑΡΙΘ. 404.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ ΠΡΕΣΒΕΙΑΝ

Παρακολουθήσατε βεβαίως ταῖς ἐν τῇ Βουλῇ τελευταῖον γενομέ-
ναις περὶ κορινθιακῆς σταφίδος συζητήσεσι καὶ ἔχετε γνῶσιν τῶν δύο
ἐπὶ τοῦ θέματος μακρῶν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἀγορεύσεων—
ὧν ὅπως δῖποτε συνάπτω ᾧδε ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον,—γινώσκετε δ' ἐκ τού-
του πόσον κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους μῆνας διὰ τε τὴν στασιμό-
τητα τῆς σταφιδικῆς ἀγορᾶς καὶ διὰ τοὺς ἐκ τῆς ἐν Γαλλίᾳ ἀπορρίψεως
τῆς ἑλληνογαλλικῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως ἀναρριπισθέντας φόβους
ἀποκλείσεως τῆς γαλλικῆς ἀγορᾶς, ἀνεπτύχθη ἢ περὶ τῆς τύχης τοῦ
πολυτίμου τούτου προϊόντος ἀπὸ ἐτῶν ὑποβόσκουσα παρ' ἡμῖν ἀνη-
συχία.

Εἶναι δ' εὐνόητος ἡ ἀνησυχία παραγωγῶν τε καὶ ἐμπόρων τοῦ
καρποῦ τούτου, διότι, ἐν ᾧ ἡ ὑπάρχουσα ἤδη πρὸς ἐπέκτασιν τῆς καλ-
λιεργείας τῆς σταφίδος ροπή, ζῶηρως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐνθαρ-
ρυνθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀπροσδοκίτου εἰς αὐτὴν ἀνοίξεως τῶν πυλῶν τῆς
γαλλικῆς ἀγορᾶς, ἤγαγε τοὺς σταφιδοκτῆμονας εἰς πολλαπλασίασιν
τῶν τε φυτειῶν καὶ τῆς παραγωγῆς, αἴθνης, καθ' ἣν ὥραν ἐπανεπαύ-

οντο εἰς τὴν διαιτῆ ἢ τριαιτῆ ἐξόδευσιν, ἢν ὑπισχνεῖτο ἡ μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως συνυπογραφείσα σύμβασις, ἡ ἀσφαλίζουσα μέχρι τοῦ 1892 ἔτους τὸ προϊόν τοῦτο κατὰ τῆς ἀπὸ πολλοῦ ἐν Γαλλίᾳ μελετωμένης, ἐπιμονώτερον δ' ἀπὸ τινος ἐπιδιωκομένης αὐξήσεως τῶν ἐπ' αὐτοῦ δασμῶν, εἶδον τὸ ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ ἐπικρατῆσαν προστατευτικὸν ρεῦμα οὐ μόνον ὑπερισχύσαν ἐπανειλημμένως τῶν ὑπὲρ τῆς συμβάσεως προσπαθειῶν τῆς γαλλικῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ διὰ παντοίων προτάσεων κατεργαζόμενον τὴν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ ἐδάφους ἀπέλασιν τῶν κορινθιακῶν καρπῶν. Ὡς δὲ γινώσκετε ἡ γαλλικὴ σταφίδαγορὰ ἀμιλλᾷται σήμερον πρὸς τὴν τῆς Ἀγγλίας καί, εἴποτε εὐδοῦντο οἱ ἀγῶνες τῶν προστατευτικῶν, τὸ ἡμῖς σχεδὸν τῆς παραγωγῆς ἤθελε μῖναι ἔκθετον εἰς ἀπώλειαν δι' ἔλλειψιν ζητήσεως, πρὶν ἢ παρασχεθῆ καιρὸς εἰς τε τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, ἵνα ἐξεύρη νέους τρόπους ἐπωφελοῦς χρήσεως τοῦ προϊόντος καὶ διανοίξῃ νέας εἰς αὐτὸ διεξόδους, καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, πλὴν τῆς ἑλλης δυνατῆς ἴσως ἐπικουρίας, νὰ ἀγάγῃ εἰς πέρας αἴσιον τὰς ὑπὲρ τῆς σταφίδος προσπαθείας αὐτῆς παρὰ ταῖς Κυβερνήσεις τῆς τε κεντρῶς καὶ τῆς βορείου Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

Καίπερ μὴ πεισθεῖσα, τό γε νῦν ἔχον, ὅτι ἐπίκειται τις ὄμεσος κίνδυνος ἀξίας λόγου μειώσεως τῆς καταναλώσεως, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔχει ὅπως δῆποτε καθῆκον, ὅτε μάλιστα ἀποβλέπει τοῦτο μὲν εἰς τὴν προϊούσαν κατ' ἔτος ἀναπλήρωσιν τῶν ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τῆς φυλλοξήρας εἰς τὰς ἀμπέλους παραχθέντων κακῶν, τοῦτο δὲ εἰς τὴν ἀκατάσχετον αὐξήσιν τῆς ἐνταῦθα παραγωγῆς, νὰ μεριμνήσῃ περὶ ἀναπτύξεως τῆς καταναλώσεως τῆς σταφίδος καὶ ἐν ἑλλαῖς μὲν χώραις, ἰδιαίτατα δὲ παρὰ τῷ λαῷ ἐκείνῳ, ὅστις τὴν χρεῖσιν αὐτῆς ἀπὸ μακροτάτου χρόνου εἰσαγαγὼν εἰς τὴν καθημερινὴν δίαιταν, κατέστησε τὸν καρπὸν τοῦτον στοιχειὸν ἐπιουσίου τροφῆς ὑγιεινῆς ἅμα τε καὶ εὐγεύστου.

Οὔτε ἀγνοοῦμεν τὰ αἴτια οὔτε παραγνωρίζομεν τὴν ἀξίαν τῶν λόγων δι' οἷς ὑπῆρξε μέχρι τῆς σήμερον ἀδύνατος ἡ ἐν Ἀγγλίᾳ ἀπαλλαγὴ τῆς σταφίδος ἀπὸ τοῦ μεγάλου βάρους τῶν εἰσαγωγικῶν δασμῶν, καίτοι πρόκειται περὶ καρποῦ βρωσίμου οὕτω διαδεδομένην ἔχοντος τὴν χρῆσιν, ἀναγκαιοτάτου δὲ ἰδίως εἰς τὰς κατωτέρας τάξεις τοῦ ἀγγλικοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ σήμερον ὅτε, κατέναντι τῆς ζωηρᾶς ἀνησυχίας τοῦ ἑλληνικοῦ

κοινοῦ περὶ τῆς τύχης τοῦ σπουδαιοτάτου τῆς χώρας προϊόντος, βλέπομεν τὴν ἐκ μακροχρονίου ἐπιτυχοῦς εἰρηνικῆς διακυβερνήσεως τῶν πραγμάτων τοῦ Βρεττανικοῦ Κράτους στερεωθεῖσαν εὐεξίαν τῆς οἰκονομικῆς τῆς μεγάλης ἐκείνης χώρας καταστάσεως, οὐ μόνον μὴ ἐκτεθειμένην εἰς πιθανότητα κινδύνων ἐκ προσεχοῦς τινος διαταράξεως τῆς εἰρήνης, ἀλλὰ καὶ πολλὰς παρέχουσιν τὰς ἐλπίδας ἐνισχύσεως, εὐκαιρον νομίζομεν νὰ ἐπαναλάβωμεν πρὸς τὴν Βρεττανικὴν Κυβέρνησιν τὴν ὑπὲρ ἀνακούφισεως τοῦ ἡμετέρου προϊόντος συνηγορίαν, ἥς τὰ τελευταῖα ἴχνη ἔχετε ἐν τοῖς κατὰ τὰ ἔτη 1881, 1882 καὶ 1883 διαμειψθεῖσι μεταξὺ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου καὶ τῆς ἐν Λονδίῳ Πρεσβείας ἐγγράφοις, ἰδίως δ' ἐκτεταμένην ἀνάπτυξιν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν 10545 τῆς 11 Νοεμβρίου 1882 ἐγγράφῳ τοῦ Ὑπουργείου τούτου, εἰς ὃ ἀπάντησεν ὁ τότε Πρεσβευτὴς μακαρίτης Βραΐλας διὰ τῶν ὑπ' ἀριθμοὺς 525 καὶ 517 τῆς 26 Νοεμβρίου καὶ τῆς 4 Δεκεμβρίου 1881 ἐκθέσεων.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐν αὐταῖς διαβιβάσεως ἀπαντήσεως τοῦ τότε Πρωθυπουργοῦ κ. Γλάδστονως, ἡ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην στάσιμος κατάστασις τῶν ἐσόδων παρενέβαλλεν ἀνυπερέβλητον πρόσκομμα εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς ἡμετέρας περὶ καταργήσεως ἢ ἐλαττώσεως τοῦ δασμοῦ ἐπιθυμίας.

Ἄλλ' ἔκτοτε τὰ τῆς προσόδου ἐν γένει τοῦ Βρεττανικοῦ Κράτους οὐσιωδῶς, ὡς παντὶ δῆλον, ἐβελτιώθησαν, μὴ μεταβληθεισῶν δὲ τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ πρυτανευουσῶν ὀικονομικῶν γνωμῶν, αἵτινες, εὐεκτοῦντος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, αὐτεπαγγέλτως ἄγουσιν εἰς τὴν κατάργησιν δασμῶν ἐπὶ τροφίμων ἢ ἕλῶν πρώτης ἀνάγκης, εὐλόγως ἢ νῦν κατάστασις παρέχει ἡμῖν ἐνδόσιμον εἰς ἀνακίνησιν τοῦ περὶ καταργήσεως τοῦ ἐπὶ τῆς σταφίδος δασμοῦ ζητήματος.

Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις μὴ δεσμευομένη σήμερον, ὡς ἄλλοτε, ἐκ τῆς ὑπάρξεως δασμοῦ ἐπὶ τῶν σακχαρωδῶν, ἐλευθερωτέρας δ' ἔχουσα τὰς χεῖρας ἕνεκα μείζονος νῦν ἐλαστικότητος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων αὐτῆς, ἔχομεν δι' ἐλπίδος, ὅτι εὐμενέστερον θέλει ἀποβλέψει εἰς τὸ ἐπαναλαμβανόμενον αἶτημα τῆς Κυβερνήσεως χώρας, ἥς δὲν φαίνεται ἡμῖν πιθανόν, ὅτι δύναται ν' ἀμνημονῆ τῶν διαρκῶς συμπαθῶν πρὸς τὸ Βρεττανικὸν Βασίλειον διαθέσεων. Προφανῶς δὲ συγκατάθεσις τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως εἰς ἀνακούφισιν προϊόντος ἑλληνικοῦ, οὗ

ἡ ὑποστήριξις ἀποτελεῖ ἐν τῶν ζωτικωτάτων παρ' ἡμῖν ζητημάτων θέλει συντελέσει εἰς σπουδαίαν ἐνίσχυσιν τῶν ἀρχαίων συμπαθειῶν, καὶ στενοτέραν σύσφιγξιν τῶν ὑπαρχόντων φιλικῶν δεσμῶν, κατ' αὐτὴν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἀνάσσης τῆς τοσοῦτον εὐμενῶς ἀποδειξάσης τὸ πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἐνδιαφέρον ἐν τῇ πρὸς τὸν Βασιλέα Γεώργιον κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος αὐτοῦ σταλείῃ ἐπιστολῇ.

Περὶ τοῦ ζητήματος τῆς καταργήσεως τοῦ ἐπὶ τῆς σταφίδος δασμοῦ, παρασχεθείσης εὐκαιρίας, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός καὶ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὠμίλησε κατ' αὐτὰς πρὸς τὸν ἐνταῦθα βρεττανὸν Πρεσβευτὴν. Ὑμεῖς δὲ ὀδηγούμενος ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένων ἔχοντες δ' ἰδίως πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις προθύμως ἀποδέχεται καὶ ἐπὶ ἀνταλλάγμασι συμφωνίαν, θέλετε ἐγκαιρίσει πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν διαπραγματεύσεις τεινούσας εἰς κατάργησιν ἢ σπουδαίαν ἐλλάττωσιν τοῦ ἐπὶ τῆς σταφίδος ὑφισταμένου δασμοῦ, ποιούμενος χρῆσιν καὶ πάσης τῆς ἐν τοιαύταις ὑποθέσει συνήθως ὀφελίμου ἐπικουρίας τῶν γνωμῶν καὶ τῆς παρεμβάσεως τῶν περὶ τοὺς κυβερνῶντας δρώντων ἀνδρῶν.

Ὁ Ὑπουργός
Σ. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ

2

Ἀ ν τ ἱ γ ρ α φ ο ν

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝῳ ΤΗ 14/26 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1889.

ΑΡΙΘ 17.

Η ΕΝ ΛΟΝΔΙΝῳ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Τὸ ζήτημα τῆς σταφίδος, ὅπερ προὐκάλεσεν ἐπ' ἐσχάτων τὴν γενικὴν καὶ σπουδαίαν παρ' ἡμῖν συζήτησιν, διήγειρε, διὰ τοὺς αὐτοὺς ὡς

ἐν Ἑλλάδι λόγους, καὶ τῶν ἐνταῦθα ἐμπορευομένων τὴν συντονωτέραν προσοχὴν. Ἀπὸ ἱκανοῦ ἤδη χρόνου ἐγένετο λόγος περὶ μεταπίσεως τῶν Ἄγγλων μεσιτῶν καὶ μεταπρατῶν, ὅπως οὗτοι ζητήσωσι τὴν κατάργησιν τοῦ ἐπὶ τῶν ξηρῶν ὀπωρῶν εἰσαγωγικοῦ τέλους. Ἡ δὲ προσπάθεια αὕτη δὲν ἐφαίνετο ὁμοιος βάσεως, ἰπισχνουμένη ἐπιτυχίαν, διὰ τε τὸ ἀκανόνιστον καὶ τὸ ἄδικον τῆς ἐν Ἄγγλιᾳ ὑφισταμένης φορολογίας, ἐν συγκρίσει τῶν διαφόρων εἰδῶν ξηρῶν ὀπωρῶν πρὸς ἄλληλα, καὶ πάντων ὁμοῦ πρὸς τοὺς νωποὺς καρπούς. Ἐπειδὴ, ἐνῶ οὗτοι, καίτοι ἀνωτέρας ἀρχικῆς ἀξίας, ἀλλ' ἐπίσης κοινῆς καταναλώσεως, εἶναι ἐλεύθεροι εἰσαγωγικοῦ τέλους, ἐκ τῶν ξηρῶν ὀπωρῶν, ἄλλοι μὲν εἰσὶν ἀτελεῖς, ὡς οἱ φοίνικες, οἱ δὲ φορολογούμενοι ὑπόκεινται πάντες συλλήβδην εἰς τὸ αὐτὸ τέλος ἐπτὰ σελλινίων ἀνά κιντηνάριον· καὶ ὅμως ἡ διαφορὰ τῆς ἀξίας τῶν γαλλικῶν δαμασκῆνων, π. χ., πρὸς τὴν σταφίδα εἶναι ὡς 5 πρὸς 1. Ἐτέρα ἀνωμαλία ἐγκεῖται εἰς τοῦτο, ὅτι οἱ κερυσταλλωμένοι ἢ ἐν σακχάρῳ ἐψητοὶ καρποὶ, ἀπεξηραμμένοι καὶ οὗτοι ὄντες, οὐδὲν πληρόνουσιν εἰσαγωγικὸν τέλος.

Ἐπὶ τοιούτων μόνον ἐπιχειρημάτων ἠδυνάμεθα νὰ στηρίξωμεν τὴν παρὰ τοῖς Ἄγγλοις ἐνέργειαν ἡμῶν· καὶ ταύτην δραστηρίως ἀπὸ τινος ὠθήσαμεν, μέσον δύο πρὸ πάντων τῶν ἐνταῦθα Ἑλλήνων—τοῦ ἀξιότιμου κ. Βαλιέρη καὶ τοῦ ἀξιολόγου νέου κ. Α. Μεσσηνέζη—μεθ' ὧν διατελῶ εἰς συνεχῆ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου συνεννόησιν. Ὁ κ. Μεσσηνέζης ἰδίως ἐνήργησεν ἀποτελεσματικώτατα διὰ τινος φίλου τοῦ ἀγγλοῦ μεσίτου τοῦ κ. Edwin Earley, εἰς ὃν κατὰ μέγα μέρος ὀφείλεται ἡ ἐπιτυχία τῶν παρὰ τοῖς συναδέλφοις αὐτοῦ καὶ τοῖς μεταπραταῖς ἐνεργειῶν.

Τὸ μεταπεῖσαι τούτους δὲν ἦτο εὐκόλον, ἐπειδὴ οἱ μὲν μεσίται ἔχουσι προφανὲς συμφέρον ὅπως, συμπεριλαμβανομένου τοῦ τέλους εἰς τὴν τιμὴν τοῦ προϊόντος, ἀπολαύωσι μεσιτείαν λογιζομένην ἐπὶ ποσοῦ σπουδαιότερου. Οἱ δὲ μεταπραταῖ, ὀφείλοντες—ὡς ὑπάρχουσιν ὀργανισμένα τὰ τῆς ἐνταῦθα ἀγορᾶς—νὰ προκαταβάλλωσι τὸ εἰσαγωγικὸν τέλος, ἀποκλείουσι νῦν τοῦ κλάδου τούτου τοῦ ἐμπορίου τοὺς στερουμένους μεγάλων κεφαλαίων, οἵτινες, μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ δασμοῦ, θὰ συναγωνίζονται αὐτοῖς ἐπὶ ἴσοις.

Μ' ὄλας τὰς δυσκολίας ταύτας κατωρθώθη νὰ συγκροτηθῆ τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην, 4/16 ἰσταμένου συνέλευσις ἐν τῷ Ἄστει τῶν κυρι-

ωτέρων μεσιτών, εισακτών και μεταπρατών, συγκληθέντων δι' ἐγκυκλίου, ἣν ὑπέγραψαν τὰ πρῶτιστα ἀγγλικά καταστήματα.

Τούτων σπουδαιότατον εἶναι τὸ τῶν Nauson Son and Bartes ὧν εἰς τῶν συνεταιρῶν, ὁ Sir Reginald Nauson, χρηματίας προπέρυσι Λόρδος Δήμαρχος, εἶναι σχετικός μου. Ἄτυχῶς ἡ ἔλλειψις πάσης ἀναγνωρίσεως ἢ ἀμοιβῆς τῆς κατὰ τοὺς σεισμούς τοῦ 1886 γενναιοτάτης ἐντεῦθεν συνεισφορᾶς, ἥτις ὀφείλετο ἰδίως ἂν μὴ ἀποκλειστικῶς, εἰς τὴν ἐν τῷ Δημαρχεῖῳ συσταθεῖσαν ἐπιτροπὴν, καὶ περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ὁποίας πολλάκις ἔσχον τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω, καθίστα καὶ τὴν ἐμὴν θέσιν δυσχερεστάτην, προκειμένου περὶ παραπλησίων αἰτήσεων, καὶ τοὺς περὶ τὸ Δημαρχεῖον ἥκιστα εὐδιαθέτους ν' ἀπεκδυθῶσιν εἰς νέους πάλιν χάριν ἡμῶν κόπους. Ὅπωςδήποτε, ἀναπτύξας ὅσον ἡδυνάμην θάρρος, προσῆλθον εἰς τὸν Alderman (Δημογέροντα) καὶ πρόην Δήμαρχον Sir R. Nauson, καὶ προτάξας ὅσας ἡδυνάμην ἐλαφρευτικὰς δικαιολογίας, ἰκέτευσα αὐτὸν νὰ μὴ ἀπόσχη τοῦ κινήματος, ὡς ἐλέγγοτο διατεθειμένος, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας νὰ τεθῆ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ. Μετὰ τινὰς συζητήσεις, ὁ Sir Nauson μοὶ ὑπεσχέθη νὰ ἐνεργήσῃ ὡς παρεκάλεσα αὐτόν. Πράγματι δὲ κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἐνῶ ἡ συζήτησις ἀμφοταλαντεύετο καὶ ἡ ἔκβασις ἐφαίνετο ἀμφίβολος, ἐγερθεὶς ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ καταστήματος Nauson κ. Weight, ἀνὴρ εὐτυχῶς εὐφραδέστατος, συμπαρέσυρε πείσας τοὺς ἀκροατὰς του ὅπως ψηφίσωσι, 35 κατὰ 9, ὑπὲρ καταργήσεως τοῦ τέλους.

Ἄνεφερα ἤδη ἐπὶ τίνων συμφερόντων ἐβασίζετο ἡ ἀντίστασις, ἥτις ὑπῆρξε λίαν σφοδρά. Ἀντίδρασιν ὅμως πεισματώδη ἀντέταξαν, παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, οἱ ἐνταῦθα ἀντιπρόσωποι τῶν δύο μεγίστων ἐν Ἑλλάδι ξένων καταστημάτων Barf καὶ Fells. Καὶ ὁ μὲν ἀντιπρόσωπος τῶν Barf ἐνέδωκε μετὰ τὴν συνεδρίασιν· οὐχὶ ὅμως καὶ ὁ τῶν Fells κ. Kibble, ὅστις ἐξακολουθεῖ ἀντιπράττων δραστηρίως, εἰ καὶ κατέβαλον ἐμμέσως διαφόρους προσπαθείας ὅπως τὸν μεταπέισω.

Ἡ συνεδρίασις ὅμως (εἰς ἣν παρῆσαν καὶ τῶν ἡμετέρων οἱ εἰς συνεννόησιν μετ' ἐμοῦ διατελοῦντες) ὀρθῶς πρᾶττουσα συγκατέλεξεν, ἐκτὸς ἐνός Ἑλλήνου τοῦ κ. Βουρλουμῆ, καὶ τὸν κ. Kibble, ὡς μέλος τῆς ἐκλεχθείσης ἐπιτροπῆς, ἥτις πρόκειται νὰ μελετήσῃ τὰ καθέκαστα καὶ νὰ μεταβῆ εἰς Λιβερπούλην, ἵνα συσκεφθῆ μετὰ τῶν ἐκεῖ ἐμπορευομέ-

νων τὴν σταφίδα. Διότι ἡ συνεδρίασις, λόγῳ μὲν ἦν περὶ ξηρῶν ἐν γένει καρπῶν, ἀλλ' ἡ συζήτησις περιστράφη ἔργῳ περὶ τὴν σταφίδα μόνην, ὡς μαρτυροῦσι τὰ συνημμένα πρακτικὰ καὶ ἄρθρα τὰ δημοσιευθέντα ἐν τοῖς εἰδικοῖς τοῦ κλάδου τούτου ὀργάνοις.

Πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τῆς ἐκλεχθείσης ἐπιτροπῆς, ὁ κ. Farley μὲ ἐπεσκέφθη μετὰ τοῦ κ. Μεσπνέζη καὶ μὲ ἠρώτησε ἂν ἠδύνατο νὰ βεβαιώσῃ τοὺς συναδέλφους του, ὅτι αἰρομένου τοῦ δασμοῦ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν ἠθέλην ὑποβάλλει τὴν σταφίδα εἰς ἐξαγωγικὸν τέλος· ἐπειδὴ οἱ ἀντιφρονοῦντες ἀντέταξαν ἐν ἄλλοις καὶ τοῦτο, κατὰ τὴν συνεδρίασιν, ὅτι οὐδὲν θὰ ὠφελεῖτο ὁ Ἄγγλος καταναλωτῆς ἐκ τῆς καταργήσεως τοῦ δασμοῦ, ὃν ἀμέσως θὰ ἀντεστάθμιζεν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπιβάλλουσα φόρον ἐξαγωγῆς. Ἀπάντησα τῷ κ. Farley, ὅτι οἱ ταῦτα λέγοντες εἶναι οὐ μόνον ἐμπαθεῖς, ἀλλὰ καὶ ἀμαθεῖς· διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι κατὰ τὰς ἐκάστοτε μετὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως διαπραγματεύσεις ἡμῶν, πάντοτε ἡμεῖς πρῶτοι αὐθορμῆτως ἐπροτεῖναμεν τὴν ρητὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον ἠθέλομεν πράξει—ὅπερ ἄλλως τε καὶ ἀδύνατον θ' ἀπέβαινε ἐν Ἑλλάδι, ἀπέναντι τῆς ἀντιστάσεως τῶν σταφιδοκτημόνων. Προσέθηκα δ' ὅτι τὸ δῆθεν ἐξαγωγικὸν τέλος, οὐ μείαν ἐποιήσαντό τινες τῶν ἐν τῇ συνεδρίασει ἀγορευσάντων, δὲν εἶναι ποσῶς τέλος ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς—καὶ ἠπόρουν πῶς οἱ παριστάμενοι ἡμέτεροι δὲν ἔσπευσαν νὰ ἐπανορθώσωσι τὴν πλάνην ταύτην.

Τὸ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ καρποῦ εἰσπραττόμενον ποσοστὸν εἶναι ἀπλῶς ὁ ἔγγειος φόρος, ὃν πάντες πληρόνουσι καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀλλοῦ. Ἐπὶ δὲ τῆς σταφίδος εἰσπράττεται ὁ φόρος οὗτος κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, χάριν εὐκολίας τοῦτε δημοσίου καὶ τῶν γαιοκτημόνων.

Ὁ κ. Farley μ' εὐχαρίστησε θερμῶς ἐπὶ ταῖς ἐξηγήσεις ταύταις, αἰτινες ἔρριπτον νέον φῶς, ὡς εἶπεν, ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Μὲ ἠρώτησε δὲ ἂν ὑπάρχῃ πιθανότης νὰ ἄρῃ ἡ Ἑλλὰς καὶ τὸν φόρον τοῦτον, ὡς ἐδήλωσεν ὁ κ. Βουρλουμῆς ἐν τῇ ὁμιλίᾳ αὐτοῦ, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ Ἀγγλία καταργήσῃ τὸ εἰσαγωγικὸν τέλος. Τῷ ἀπάντησα ὅτι τοῦτο μοι ἐφαίνετο ἥκιστα πιθανόν, ἀλλ' ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ ἐζήτουν τὰς ὁδηγίας τῆς Β. Κυβερνήσεως πρὶν ἢ ἀποφανθῶ ἐπισήμως.

Ἐπειδὴ δὲ συνέρχεται νέα συνεδρίασις κατὰ τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα, παρακαλῶ τὴν Ὑμ. Ἐξοχότητα νὰ μοι τηλεγραφήσῃ τί ὀφείλω ν'

ἀπαντήσω ρητῶς πρὸς ταῦτα. Ὁ κ. Βουρλουμῆς μοι εἶπεν ὅτι ἀνέγνωσε τοιαύτην δήλωσιν ἐν τῷ περὶ σταφίδος λόγῳ τοῦ Κυρίου Προέδρου· ἐγὼ ὅμως οὐδὲν εὔρον τοιοῦτον ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ αὐθεντικοῦ κειμένου τοῦ λόγου. Εἶναι δ' ἀπόλυτος ἀνάγκη ἐπισήμου τηλεγραφικῆς διασαφήσεως ἐκ μέρους τῆς Β. Κυβερνήσεως, ἐπειδὴ οἱ ἀντιφρονοῦντες θὰ ἐκμεταλλευθῶσι πᾶσαν ὑπεμφαινομένην ἀμφιβολίαν.

Ἀντικείμενον τῆς νέας ταύτης συνεδριάσεως θὰ ἦναι ἡ ἐκλογὴ ἐπιτροπῆς ὅπως παρουσιασθεῖσα τῷ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῷ, ζητήσῃ τὴν κατάργησιν τοῦ δασμοῦ, ὡς ἐπιθυμίαν τῶν ἐν τῷ κλάδῳ τούτῳ τοῦ ἐμπορίου ἀσχολουμένων Ἑλλήνων. Ὑπεσχέθην δὲ τῷ κ. Farley, ὅτι θὰ προσπαθίσω νὰ πείσω τὸν κ. Chamberlain νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ἐπιτροπὴν,—ὡς εἴθισται ἐνταῦθα αἱ τοιαῦται ἐπιτροπαὶ παρουσιαζόμεναι νὰ εἰσάγονται ὑπὸ ἐπιφανοῦς τινος πολιτευομένου.—ἐλπίζω δὲ νὰ κατορθώσω τοῦτο ἄλλως τε καὶ διότι κατὰ τὴν ἐν Ἀμερικῇ διαμονήν μου ὁ κ. Chamberlain, βλέπων τὴν ἐκεῖ γενομένην παρ' ἐλπίδα πρόοδον, μοι ὑπεσχέθη νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ τὰς ἐδῶ ἐνεργείας ἡμῶν, ὡς εἶχε προτρέψει αὐτὸν ὁ κ. Πρόεδρος, κατὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι ὁδοιπορίαν του.

Ἐνθαρρύνων τὸν κ. Farley, προέτρεψα αὐτόν, σὺν τοῖς ἄλλοις νὰ παραστήσῃ εἰς τὴν προσεχῆ συνεδριάσιν ὅτι ἡ κατάργησις τοῦ δασμοῦ ἐν Ἀμερικῇ εἶναι ἥδη κατ' οὐσίαν ἀποφασισμένη, καὶ ἐξέθηκα αὐτῷ τὰ περὶ τούτου γνωστὰ τῇ Ὑμ. Ἐξοχότητι. Ἐπέστησα δὲ τὴν προσοχὴν αὐτοῦ εἰς τὰς συνεπείας τῆς ἐλευθέρως ἐν Ἀμερικῇ εἰσαγωγῆς τῆς σταφίδος, ἐξηγήσας αὐτῷ ὅτι τότε ἀμέσως τὸ ἐμπόριόν μας θὰ μετετοπίζετο κατ' ὀλίγον ἐξ Ἀγγλίας εἰς Ἀμερικὴν, ὅθεν προτιμότερον καὶ συμφερότερον, κατὰ τοὺς οἰκονομικοὺς κανόνας τοῦ ἐμπορίου, θὰ εἰσήγομεν ὅσα ἐξ Ἀγγλίας λαμβάνομεν βιομηχανικὰ προϊόντα, ἅτινα νῦν κατασκευάζονται ὄριστα καὶ εὐθηνὰ ἐν Ἀμερικῇ. Ἐπομένως ἡ διατήρησις τοῦ δασμοῦ ζημιοῖ καιρίως αὐτῆς τῆς Ἀγγλίας τὰ συμφέροντα. Τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο ἐνεποίησε μεγίστην ἐντύπωσιν τῷ κ. Farley, ὅστις ὑπεσχέθη ν' ἀναπτύξῃ καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ ἐνώπιον τῆς συνελεύσεως.

Καὶ τῷ ὄντι, Κύριε Ὑπουργέ, τὸ ζήτημα τῆς ἄρσεως τοῦ ἐνταῦθα δασμοῦ, δὲν θ' ἀποφασισθῇ ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀλλ' ἐν Ἀμερικῇ. Ὡς ἔγραφον ἐξ Οὐασινγκτόνως πρὸ τινῶν μηνῶν, ἅμα καταργηθέντος τοῦ δασμοῦ ἐν Ἀμερικῇ, θ' ἀποβῇ ἀδύνατος ἡ διατήρησις του ἐν Καναδᾷ καὶ ἐν αὐτῇ

τῆ Ἀγγλίας. Τὸ θέμα τοῦτο ἀνέπτυξα τότε ἐν ἐκτάσει καὶ ἐν τούτῳ δὴ ἔγκειται ἡ σπουδαιότης τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἐνεργειῶν.

Μ' ὅλα τὰ ὡς ἀνωτέρω ληφθέντα μέτρα, οὐδεμίαν ἔχω ἐλπίδα περὶ καταργήσεως τοῦ δασμοῦ ἐφέτος. Οὐδεὶς δὲ λόγος περὶ μειώσεως αὐτοῦ, ἢν οὔτε ἡ Κυβέρνησις ἢ Ἀγγλική, οὔτε οἱ καταναλωταὶ δὲν κρίνουσιν ἀντάξιον τοῦ κόπου. Τὰ ἐκ τοῦ δασμοῦ ἐπὶ τῶν ξηρῶν καρπῶν εἰσπραττόμενα, ἀνέρχονται εἰς Λ. Σ. 500,000 κατ' ἔτος περίπου, ἐκ τούτων δὲ Λ. Σ. 350,000 περίπου εἰσπράττονται ἐκ τῆς σταφίδος, δηλαδὴ τὰ $\frac{7}{10}$ ὅθεν ὁ δασμὸς τηρεῖται πρὸς φορολογίαν τῆς σταφίδος κατ' οὐσίαν, καί, τὸ ἐπ' ἐμοί, καθ' ἣν καὶ ἄλλοτε ἐξέφρασα γνώμην, δὲν ἔχω καμμίαν πεποίθησιν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ἀγγλῶν νὰ διευκολύνωσι τὰ οἰκονομικὰ καὶ τὸ ἐμπόριον ἡμῶν. Διὰ τοῦτο ἔτι πλέον φρονῶ, ὅτι ὁ δασμὸς θὰ καταργηθῇ ὅταν ἡ Ἀμερικὴ καταστήσῃ τοῦτο ἀναπόδραστον. Ἀλλὰ πραγματικῶς ἡ κατάστασις τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ἀγγλίας δὲν εἶναι τοιαύτη ἐφέτος, ὥστε νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀποστέρησιν πόρου ἡμίσεως ἑκατομμυρίου Λ. Σ. Ὁ Ἀγγλικὸς προϋπολογισμὸς θὰ ἐπιβαρυνθῇ ἐφέτος διὰ πολλῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν καὶ ἀμφιβάλλω ἂν θὰ παρουσίασῃ διαθέσιμον περίσσευμα. Ὡστε αἱ ἀνωτέρω ἐνεργεῖαι σκοποῦσι μᾶλλον εἰς τὴν διατύπωσιν ἐντόνως καὶ σαφῶς τοῦ δικαίου αἰτήματος, ὅπερ οὕτω θὰ ἦ ἕτοιμον πρὸς ἐπίτευξιν ἅμα καταλλήλου περιστάσεως ἐπιστάσεως.

Καὶ οὕτως ὅμως δὲν ἔλειψα, κατὰ τὴν τελευταίαν μετὰ τοῦ Λόρδου Salisbury συνέντευξίν μου, νὰ εἶπω αὐτῷ, ὅτι ἐπληροφορήθην περὶ τῶν ὑπὸ Ἀγγλῶν ἐμπόρων ἐνεργουμένων καὶ ὅτι, ἐπειδὴ κατ' ἔτος σχεδὸν ἐπελήφθημεν τοῦ ζητήματος τοῦ ἐπὶ τῆς σταφίδος δασμοῦ, ἠλπίζον, ὅτι θὰ μοι ἐπέτρεπεν, ὡς καὶ ἄλλοτε, νὰ συνδιαλεχθῶ περὶ τοῦ ἀντικειμένου μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ. Ὁ Λόρδος Salisbury συνήνεσεν ἐτοίμως εἰς τοῦτο, πλὴν μοι εἶπεν, ὅτι οὐδεμίαν εἶχεν ἐλπίδα περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἀμέσως ἐπιτεύξεως τοῦ σκοποῦ. Ἐνῶ ἐξηρχόμην τῆς συνεντεύξεως ταύτης συνήντησα τὸν κ. Goschen, εἰς ὃν ἐπανελάβον τὰ αὐτὰ περίπου οὗτος δὲ μοι εἶπεν ἔτι θετικώτερον, ὅτι δὲν ὑπάρχει πρὸς τὸ παρὸν πιθανότης καταργήσεως τοῦ δασμοῦ, δι' οἷς προεξέθηκα περίπου λόγους, ἀλλ' ὅτι λίαν προθύμως θὰ μὲ ἐδέχετο ὅπως συνομιλήσωμεν περὶ τοῦ ζητήματος, περὶ οὗ ἐγίνωσκεν ἤδη τὰ ἐν τῷ Ἀστει ὑπὸ

τῶν ἐνδιαφερομένων Ἀγγλῶν ἐνεργούμενα. Ὅθεν προτίθεται νὰ λάβω
προσεχῶς τοιαύτην μετ' αὐτοῦ συνέντευξιν.

Εὐπειθέστατος
(Ἵπ. Γραφ.) ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

3

Τ Η Λ Ε Γ Ρ Α Φ Η Μ Α

(Μετάφρασις)

24 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1889.

ΑΡΙΘ. 739.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ Β. ΠΡΕΣΒΕΙΑΝ

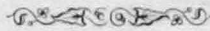
Ἀπαντῶντες εἰς τὸ ὑμῖν ἐγγράφον ὑπ' ἀριθμὸν 17 ἔχομεν
τὴν τιμὴν νὰ σᾶς πληροφορήσωμεν ὅτι ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ
Συμβουλίου ἐδήλωσε πράγματι πρὸς τὴν Βουλὴν, ὅτι ἂν ἡ Βρεττανικὴ
Κυβέρνησις, ὡς ὄρον τῆς καταργήσεως τοῦ ἐπὶ τῆς σταφίδος δασμοῦ ἐν
Ἀγγλίᾳ, ἐζήτει τὴν κατάργησιν τοῦ ἐπὶ τοῦ προϊόντος τούτου ἐπιβαλ-
λομένου ἐν Ἑλλάδι ἐγγείου φόρου, ἢ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θὰ ἦτο πρό-
θυμος εἰς τὴν θυσίαν ταύτην.

Τὴν δὴλωσιν ταύτην ὑπ' ὄψει ἔχοντες, δύνασθε νὰ δώσητε τὴν
διαβεβαίωσιν, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εὐχαρίστως ἠθελεν ὑποσχε-
θῆ τὴν μὴ αὔξησιν τοῦ ὑπάρχοντος δασμοῦ ἐν περιπτώσει καταργήσεως
τοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ εἰσαγωγικοῦ τέλους. Πρὸς τούτοις παρέχομεν ὑμῖν τὴν
ἐξουσίαν ἐνάρξεως διαπραγματεύσεων μετὰ τῆς Βρεττανικῆς Κυβερνή-
σεως πρὸς σύναψιν συμβάσεως καταργούσης τὸ εἰσαγωγικὸν ἐπὶ τῆς στα-
φίδος τέλος. Ὑποθέτομεν, ὅτι ἐπαρκὴς ἔσται τῇ Βρεττανικῇ Κυβερνήσει
ἢ ρηθεῖσα ὑπόσχεσις, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν θὰ ἦτο διατεθειμένη νὰ
καταργήσῃ τὸν δασμὸν, ἐπειδὴ ὁ ἡμέτερος ἐγγεῖος φόρος ἀνέρχεται μόν-

γον εἰς ἓν σελίνιον καὶ 3 πέννας καθ' ἑκατόλλιτρον, ἀλλ' ἐὰν φρονῶτε χρήσιμον, προτείνετε τὴν κατάργησιν τῶν εἴκοσι προσθέτων ἑκατοστῶν τῶν νῦν εἰσπραττομένων καὶ ἂν ἔτι τοῦτο ἤθελε κριθῆ ἀνεπαρκὲς συναινέσατε εἰς πᾶσαν αἰτηθησομένην τυχὸν ἐλάττωσιν, καὶ ἐν ἀνάγκῃ εἰς παντελῆ τοῦ φόρου κατάργησιν.

Ἡ παγίωσις τοῦ φόρου δύναται νὰ ἐφαρμοσθῆ καὶ ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ φορολογικὸν σύστημα εἶναι διάφορον ἐν αὐταῖς, δέον νὰ ποιήσῃσθε ἐπιφυλάξεις ὡς πρὸς τὴν ἐλάττωσιν ἢ κατάργησιν τοῦ φόρου ἐν τῷ τμήματι τούτῳ τοῦ Κράτους.

ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝῳ ΤΗ 8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1889.

ΑΡΙΘ. 27.

Η ΕΝ ΛΟΝΔΙΝῳ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Εἶχον ἤδη ἀποστείλει τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 17 καὶ ἀπὸ $14/26$ Ἰανουαρίου ἀναφορὰν μου, ὅτε ἔλαβον, τὴν $19/31$, τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 404 καὶ ἀπὸ $8/20$ Ἰανουαρίου διαταγὴν, δι' ἧς ἡ Ὑμ. Ἐξοχότης, ἐκθέσασα τὰ τοῦ ζητήματος τῆς σταφίδος, εὐαρεστεῖται νὰ μοὶ γνωρίσῃ τὰ κατὰ τὴν συνέντευξιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τοῦ αὐτόθι Ἄγγλου Πρεσβευτοῦ, καὶ μὲ διαττάει νὰ ἐγκαινίσω πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν διαπραγματεύσεις τεινούσας εἰς κατάργησιν ἢ σπουδαίαν ἐλάττωσιν τοῦ ἐπὶ τῆς σταφίδος ὑφισταμένου δασμοῦ.

Καίτοι, καθὰ ἐξέθηκα διὰ τῆς μνησθείσης ἀναφορᾶς μου, οὔτε ἡ σημερινὴ κατάστασις τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ἀγγλίας, οὔτε αἱ ὑπὸ τοῦ Λόρδου Salisbury ἐκδηλωθεῖσαι διαθέσεις, δὲν ἦσαν ποσῶς ἐνθαρρυντικάί, ὅμως ἅμα λαβὼν τὴν διαταγὴν ταύτην, ἐζήτησα νέαν συνέντευ-

ξιν μετὰ τοῦ Λόρδου Salisbury, ὅστις μὲ ἐδέχθη τῇ ἐσπέρᾳ τῆς ἐπαύριον, $\frac{20}{4}$ ἰσταμένου.

Εἶπον τῇ Αὐτοῦ Ἐξοχότητι, ὅτι κατὰ τὴν προλαβοῦσαν μετ' αὐτοῦ συνομιλίαν μου, ἀνέφερα περὶ τοῦ ζητήματος τῆς σταφίδος, ἐπὶ τῇ βίσει, οὐχὶ εἰδικῶν ὁδηγιῶν, ἀλλὰ τῆς ὑφισταμένης πάντοτε παραγγελίας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Β. Πρεσβείας. Ἐκτοτε ὅμως ἔλαβον εἰδικὰς διαταγὰς καὶ ὁδηγίας, καθ' ἃς ἐποιοῦμην τὸ θετικώτερον τοῦτο διάβημα. Ὁ κ. Δραγούμης, ἐξηκολούθησα, εὐηρεστήθη νὰ μοὶ γνωρίσῃ, ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἔλαβε μακρὰν μετὰ τοῦ Sir E. Monson συνέντευξιν, καθ' ἣν ἐξέθηκεν αὐτῷ τὸ ζήτημα λεπτομερέστατα καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν.

Ὁ Λόρδος Salisbury, διακόψας με ἐνταῦθα, εἶπεν, ὅτι ὁ Sir E. Monson διεβίβασεν αὐτῷ μακρὰν περὶ τούτου ἔκθεσιν, ἧς ἀντίγραφον εἶχε προηγουμένως ἐπιδείξει τῷ κ. Προέδρῳ, ὥστε ὁ κ. Τρικούπης ἐγίνωσκεν ἀκριβῶς ὅσα ὁ Sir E. Monson ἀνεκοίνωσε τῇ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Γραμματεία, σύμφωνα μὲ τὰ ἐν τῇ συνεντεύξει λεχθέντα.

Τοῦτο διευκολύνει μεγάλως τὸ ἔργον μου, ὑπέλαβον ἐγώ, διότι δὲν θὰ ἠδυνάμην ποτὲ ν' ἀναπτύξω τὸ ζήτημα μεθ' ὅσης ἔπραξε τοῦτο σαφηνείας καὶ πειστικότητος ὁ κ. Πρόεδρος· ὅθεν δὲν θὰ ἐπαναλάβω τὰ σπουδαῖα ἐκεῖνα ἐπιχειρήματα, ἀλλ' ἐπικουρικῶς θὰ προσθέσω τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις. Καὶ ἀνέπτυξα τότε τὰ περὶ τοῦ ἀνίσου καὶ ἀδίκου τῆς ὑφισταμένης τῶν καρπῶν φορολογίας, ὅσα διέλαβον συνοπτικῶς ἐν ἀρχῇ τῆς προμνησθείσης ἐκθέσεώς μου, ἐπιπροσθεὶς καὶ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ξηρῶν καρπῶν δασμὸς εἶναι κατ' οὐσίαν δασμὸς ἐπὶ τῆς σταφίδος μόνης καὶ ἡ κατάργησις αὐτοῦ ἠθέλεν εἶσθαι δημοτικώτατον διάβημα παρὰ ταῖς ἐργατικαῖς τάξεσιν, αἰτινες ἐχρῶντο τῆς σταφίδος ὡς τροφῆς ὑγιεινῆς καὶ θρεπτικῆς. Συνεπέρανα δὲ λέγων, ὅτι τὸ ζήτημα ἦν τόσῳ ἐπιῖγον καὶ σπουδαῖον δι' ἡμᾶς, ὥστε παρὰ τὴν ἀνέκαθεν προταθεῖσαν ὑπόσχεσιν, ὅτι οὐδόλως ἠθέλομεν αὐξήσει τὴν νῦν ἐν Ἑλλάδι ὑφισταμένην φορολογίαν τῆς σταφίδος, ἥτις νῦν ὑπόκειται μόνον εἰς τὸν συνήθη ἔγγειον φόρον, ἐσμὲν ἔτοιμοι καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐφικτὴν παραχώρησιν νὰ θεσπίσωμεν, ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ἄρσεως τοῦ δασμοῦ, ἐπὶ τῶν βάσεων πάντοτε, ἃς ὑπέδειξεν ὁ κ. Πρόεδρος τῷ Sir E. Monson.

Ἀπαντῶν εἰς ταῦτα ὁ Λόρδος Salisbury μοὶ εἶπεν, ὅτι ἡ ἀτέλεια

εἰδῶν τινῶν ξηρῶν καρπῶν τῷ ἐφαίνετο παράδοξος ἀνωμαλία τοῦ δασμολογίου. Ὡς πρὸς τὰς κεκρυσταλλωμένας καὶ ἐψητὰς ὀπώρας, ὁ ἐπ' αὐτῶν εἰσαγωγικὸς δασμὸς καταργήθη ὅταν ἐγένετο ἡ σάκχαρις ἀτελής. Τοῦτο, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, εἶναι ἀκριβέστατον, καὶ ἐνθυμοῦμαι σαφῶς, ὅταν ἐθεσπίσθη, προτάσει τοῦ κ. Γλάδστον, ἡ ἐξαίρεσις ἀπὸ τοῦ δασμοῦ τῶν δύο τούτων τάξεων τῶν ὀπωρῶν, εἶχεν ἐγερθῆ μεγάλη κατακραυγὴ τῶν ἐνταῦθα Ἑλλήνων σταφιδευπόρων ἐπὶ τῇ ἀμερικανιστῇ καὶ ἀγνοίᾳ τῶν ἐνεργουμένων, ἐν ἧ διετέλει ἡ Β. Πρεσβεία τότε. Τέλος, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς δημοτικότητος τοῦ προτεινομένου μέτρου, ὁ Λόρδος Salisbury παρετήρησεν, ὅτι τοῦτο ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὴν ὑπαρξίν, ἡ μὴ, περισσεύματος. Ἐμοῦ δὲ ἀντιτείναντος, ὅτι πολλακίς, καὶ ἐν ἐλλείψει περισσεύματος, ἐγένοντο φορολογικαὶ τροποποιήσεις, καταργηθέντων τινῶν καὶ αὐξηθέντων ἑτέρων δασμῶν, ὁ Λόρδος Salisbury μειδιάσας ἀπάντησεν ὅτι, εἰς τὴν παρούσαν περίστασιν, ἡ κατάργησις τοῦ δασμοῦ τούτου, τοῦ ἀντιπροσωπεύοντος πεντακοσίας χιλιάδας λίρῶν, θὰ ἰσοδυναμῆ μετ' ἐπιβάρυνσιν $\frac{1}{4}$ τοῦ δυναρίου ἐπὶ τοῦ φόρου τοῦ ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος—τοῦ μόνου πόρου δι' οὗ θὰ ἦτο δυνατόν ν' ἀναπληρωθῆ τὸ ἔλλειμμα—καὶ μέτρον τοιοῦτον θὰ ἦτο πᾶν ἄλλο ἢ δημοτικόν. Ἄτυχῶς εὕρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀκολουθῶμεν, ἀπὸ τινος ἀποστάσεως, ἀλλ' ὅπωςδήποτε ν' ἀκολουθῶμεν, τὴν ἐπαύξησιν τῶν ἀσυνέτων ἐξοπλισμῶν (insane armaments) οἷτινες ἐπιβαρύνουσι τὰ οἰκονομικὰ ὀλοκλήρου τῆς Εὐρώπης. Εἶναι κρίμα, ὅτι δὲν ἐγένετο περὶ τούτου σκέψις ὅτε ἡ δρεπάνη ἐθέριζε τοὺς δασμοὺς ἀφειδῶς (when the scythe was so freely applied). Πρὸς τὸ παρὸν ὁμολογῶ, ὅτι τὸ πρᾶγμα μοὶ φαίνεται ἀκατόρθωτον, μ' ὅλας τὰς παραχωρήσεις ἃς προτείνετε ἡμῖν.

Ἐπὶ τέλους, εἶπον, μοὶ ἐδώκατε τὴν ἡμετέραν συναίνεσιν, ὅπως λαλήσω καὶ μετὰ τοῦ κ. Goschen· ὅθεν ἐπιτρέψατε νὰ μείνῃ ἀνοικτὸν καὶ συζητήσιμον τὸ ἀντικείμενον τοῦτο.

Βεβαίως, ἀπάντησεν ὁ Λόρδος Salisbury, εἰ καὶ ὁ κ. Goschen μοὶ εἶπεν, ὅτι συνήντησεν ὑμᾶς ἐξερχόμενον ἀντίπροχθες καὶ εἶπεν ὑμῖν—Λαλήσατέ μοι περὶ παντὸς ἄλλου ἀντικειμένου εἰμὴ περὶ τοῦ ἐπὶ τῆς σταφίδος δασμοῦ.

Δὲν νομίζω νὰ μετεχειρίσθῃ ἀκριβῶς τὰς λέξεις ταύτας ὁ κ. Goschen, ἀπεκρίθην, εἰ καὶ ὁμολογῶ, ὅτι δὲν μὲ ἐνεθάρρουνεν. Ἄλλὰ δὲν ἀποθα-

ρύνομαι, πεποιθώς, ὅτι προτείνομεν ὑμῖν πράγμα δίκαιον καὶ ὠφέλιμον ἀμοιβαίως· ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ Ὑμ. Ἐξοχότης καὶ ὁ κ. Goschen ἐγκρίνετε τὴν μετ' αὐτοῦ συνέντευξίν μου, θὰ ἐπωφεληθῶ τῆς ἀδείας ταύτης, ἅμα ἐπανακάμψαντος τοῦ κ. Goschen ἐκ τῆς ἐξοχῆς.

Τέσσαρας ἡμέρας μετὰ τὰ ἀνωτέρω, ἤτοι τὴν $\frac{24}{5}$ ἰσταμένου, ἔλαβον τὸ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας τηλεγράφημα, δι' οὗ ἡ Ὑμ. Ἐξοχότης μοι δίδει ρητὰς καὶ λεπτομερεῖς διαταγὰς, περὶ τῶν παραχωρήσεων ἕως ὀφείλω βαθμυδὸν νὰ προτείνω, καὶ μὲ ἐξουσιοδοτεῖ νὰ συνάψω σύμβασιν περὶ ἄρσεως τοῦ δασμοῦ.

Ἐπανακάμψαντος τοῦ κ. Goschen εἶδον αὐτὸν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν χθὲς μετὰ μεσημβρίαν, καὶ ἐξέθηκα αὐτῷ τὸ ζήτημα καθ' ὃν τρόπον καὶ τῷ Λόρδῳ Salisbury, ἀλλὰ μετὰ μείζονος λεπτομερείας. Προσέθηκα δὲ καὶ τὰ ἐξῆς, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ ἡμᾶς, ἡ ἀτέλεια τῆς σταφίδος εἶναι ἥδη λελυμένον ζήτημα ἐν Ἀμερικῇ, καὶ ὅτι ἡ οὐπω πρακτικὴ αὐτῆς ἐφαρμογὴ εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν ὡς πρὸς τὰ ἄλλα τοῦ δασμολογίου διαφωνιῶν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας· ἀλλ' ὅτι, ἅμα ψηφισθέντος τοῦ νέου δασμολογίου, τὸ ἐλληνικὸν ἐμπόριον θ' ἀρχίσῃ ρέπον μᾶλλον πρὸς τὴν Ἀμερικὴν, ὅθεν καὶ τὰ ἀναγκαῖα ἡμῖν βιομηχανικὰ προϊόντα θὰ ἠναγκαζόμεθα—κατὰ τὴν συνήθη ροπὴν τοῦ ἐμπορίου—νὰ λαμβάνωμεν.

Ὁ κ. Goschen, ὅστις ἐξ ὑπαρχῆς μοι εἶπεν, ὅτι ὁ Λόρδος Salisbury τῷ ἀνεκοίνωσε τὴν ἐκθεσιν τοῦ Sir E. Monson, καὶ ὅστις ἠκροάσατό μου μετὰ πολλῆς προσοχῆς, μοι εἶπεν, ὅτι ὡς πρὸς τὸ τελευταῖόν μου ἐπιχείρημα θὰ ἐπέιθετο ὅταν ἔβλεπε τὰ ἐκ τῶν πραγμάτων ἀποτελέσματα τῆς ἄρσεως τοῦ δασμοῦ ἐν Ἀμερικῇ. Μὲ ἠρώτησε δ' ἐν πρώτοις ἂν δὲν ἤτο ἀληθές, ὅτι ἐπ' ἐσχάτων αἱ τιμαὶ τῆς σταφίδος εἶχον ἐκπέσει ἐπαισθητῶς.—Ἀπάντησα, ὅτι ἰκανῶς ἐξέπεσαν, δι' οἷς προεξέθηκα γνωστοὺς λόγους.—Κατὰ πόσον δὲ νύξησεν ἡ ἐκπτώσις αὕτη τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ κατανάλωσιν, μὲ ἠρώτησεν ἀμέσως—Διδὼν εὐθέως τὸν σκοπὸν τῆς ἐρωτήσεως ταύτης, ἀπεκρίθην, ὅτι δὲν εἶχον περὶ τούτου τὰς δεούσας στατιστικὰς πληροφορίας, ἀλλ' ὅτι ἐφρόνουν, ὅτι δὲν ἤτο ἀκόμη καιρὸς νὰ κρίνῃ τις ἀσφαλῶς. Ἀλλ' ὁ κ. Goschen ἀντέταξεν, ὅτι καθ' ἕως εἶχε θετικὰς πληροφορίας, μ' ὅλην τὴν ἐκπτώσιν τῶν τιμῶν ἢ κατανάλωσις δὲν νύξανεν, καὶ τοῦτο ἀπεδείκνυεν, ὅτι ἡ κατάργησις τοῦ δα-

σμοῦ, ὅστις ἥσκει ἀνεπαίσθητον ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς τιμῆς, δὲν ἤθελε βοηθήσει σπουδαίως τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ κατανάλωσιν· ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει προϋτίθετο ν' ἀναμείνη τὰ πρακτικὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ τῶν τιμῶν καὶ τῆς καταναλώσεως, τὰ ἐκ τῆς ὑπερπλεονασίας ἐν Ἑλλάδι παραγωγῆς, πρὶν ἢ ἀποφασίσῃ τι περὶ καταργήσεως τοῦ δασμοῦ.

Κατὰ τῆς σειρᾶς ταύτης τῶν συλλογισμῶν ἀντέστην ἐρρωμένως. Εἶπον, ὅτι ἡ παρελθοῦσα πείρα ἀφθόνους καὶ ἀσφαλεῖς παρέχει μαρτυρίας, ὅτι ἡ κατανάλωσις νῦξῆσε σπουδαίως ἀνὰ πᾶσαν διαδοχικῶς μείωσιν τοῦ δασμοῦ, ἀφ' ἧς οὗτος ἦν 34 σελ. /- ἀνὰ κεντηνάριον, καὶ ὅτι τὴν αὐτὴν καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος ἐκφράζουσι γνώμην οἱ ἐν τῷ "Ἀστει εἰδήμονες. Ἐπανέλαβον, ὅτι ἡ σταφίς ἦν ἀντικείμενον τροφῆς τοῦ λαοῦ καὶ ὅτι πᾶσα, ἔστω καὶ μικρά, ἐλάφρυνσις τοῦ ἐπ' αὐτῆς βάρους θ' ἀπέβαινε μέτρον λίαν δημοτικόν.

Ὁ κ. Goschen ἀντέτεινεν, ὅτι τὴν σταφίδα θεωρεῖ μᾶλλον ὡς ἀντικείμενον πολυτελείας τῶν πτωχοτέρων τάξεων.—Εἰς τὸν πρωτοφανῆ τοῦτον ἰσχυρισμὸν ἀντεῖπον, ὅτι καὶ ἂν οὕτως εἶχε τὸ πρᾶγμα, θὰ ἦτο ἴσως δίκαιον νὰ νέμονται ὅσον ἔνεστι εὐκολώτερον τὴν πτωχὴν τῶν ταύτην πολυτέλειαν οἱ ἄποροι. Ἄλλ' ὅτι ἂν ἐζήτει πληροφορίας ἐκ τῶν βορείων καὶ σιδηρουργικῶν ἰδίως ἐπαρχιῶν ὁ κ. Goschen, θὰ ἐπέιθετο, ὅτι ἡ σταφίς εἶναι τὸ μόνον ἄρτυμα τοῦ ξηροῦ ἄρτου τῶν ἐκεῖ ἐργατῶν, τροφὴ ὑγιῆς καὶ δὴ καὶ ἀποτρεπτικὴ τῆς μέθης, ὡς ἐπέχουσα τόπον ζύθου καὶ οἴνοπνευμάτων. Ὅθεν δημοτικωτάτη θ' ἀπέβαινε ἡ κατάργησις τοῦ δασμοῦ τῆς σταφίδος.

Ἀπῆντησεν ὁ κ. Goschen, ὅτι ἡ πείρα αὐτοῦ τε καὶ τῶν προκατόχων του ἐδίδασκεν, ὅτι οἱ δημοτικώτεροι φόροι εἶναι οἱ πρὸ πολλοῦ ὑφιστάμενοι. Οἱ ἄνθρωποι συνειθίζουσι πληρόντες αὐτούς. Ἐνῶ προκειμένου περὶ ἐπιβολῆς νέων ἢ μετατροπῆς ὑπαρχόντων φόρων, ἐγείρονται παντοῖαι ἀντιρρήσεις καὶ ἀντενέργειαι. Πέρυσιν ἐτροποποίησεν, εἶπεν, τὸν ἐπὶ τῶν οἴνων φόρον οὕτως ὅπως προσπορισθῆ αὐξήσιν Λ. Σ. 150,000 μόνον, καὶ ἔκτοτε μόνον παράπονα ἀκούει. Πῶς δύναται νῦν διὰ μιᾶς νὰ θυσιάσῃ ἡμῖς ἑκατομμύριον λιρῶν, ἐνῶ τόσαι ὑπάρχουσιν νέαι ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας;

Εἰς ταῦτα ἀπῆντησα, ὅτι ἡ οἰκονομικὴ αὐτοῦ ἰκανότης εἶχεν ἤδη ὑπερπηδήσει δυσκολίας πολλῶ μείζονας. Ἐσμὲν δὲ καὶ ἡμεῖς ἔτοιμοι

να πράξωμεν πᾶν τὸ ἐφ' ἡμῖν, ὅπως διευκολύνωμεν τὸ πρᾶγμα. Ἐν πρώτοις ὑποσχόμεθα νὰ μὴ προσθέσωμεν οὐδὲ λεπτόν εἰς τὸν μόνον ἐν Ἑλλάδι ἐπιβαρύνοντα τὴν σταφίδα ἔγγειον φόρον. Ἡ δὲ Β. Κυβέρνησις μ' ἐξουσιοδότησε νὰ διαπραγματευθῶ περὶ πάσης ἄλλης αἰτίσεως, ἢ ἤθελε διατυπώσει ὡς πρὸς τοῦτο ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἀνάσσης. Καὶ ἠρώτησα τὸν κ. Goschen τί ἐφρόνει, ὅτι ἠδυνάμεθα νὰ προσφέρωμεν.

Ὁ κ. Goschen παρετήρησεν, ὅτι ἡ ὑπόσχεσις ἥς ἐμνήσθην δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς παραχώρησις ἐκ μέρους ἡμῶν, οἵτινες τὸ μείζον ἔχομεν συμφέρον εἰς τὴν ἄρσιν τοῦ δασμοῦ. Μὲ ἠρώτησε δὲ εἰς τί συνίστατο ὁ ἔγγειος φόρος. Ἀπεκρίθην, ὅτι σὸδυναμεῖ μὲ $\frac{1}{4}$ ἀνὰ κεντηνάριον, καὶ ὅτι ἴσως θὰ ἐπέιθετο ἡ Κυβέρνησις νὰ θυσιάσῃ τὸ ἐπ' αὐτοῦ ἐξ 20 $\frac{0}{0}$ ἐπιπρόσθετον τέλος. Ὁ κ. Goschen μειδιάσας μοι εἶπεν, ὅτι καὶ ὁλόκληρον τὸν ἔγγειον φόρον ἂν ἐθυσιάζομεν θὰ προσηνέγομεν μόνον 1 σ. 4 δ. ἀπέναντι τῶν 7 σ./- ἅτινα ζητοῦμεν παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως. Οἱ δὲ λόγοι του παραδόξως πως προέδιδον, ὅτι εἶχε νύξιν, ἂν ὄχι πλήρη γνῶσιν, τῶν διαθέσεων τῆς Β. Κυβερνήσεως, ὅπως προβῆ καὶ εἰς πλήρη τὴν κατάργησιν τοῦ δασμοῦ. Ὑπέθεσα, ὅτι τοῦτο θὰ συνεπέραναν ἐκ τοῦ λόγου τοῦ κ. Προέδρου ἐν τῇ Βουλῇ, ὃν ἀναμφιβόλως ἀνεκοίνωσεν ἐγκαίρως ὁ Sir E. Monson.

Ὅθεν ἀπύνησα, ὅτι ἡ λίαν συγκαταβατικὴ διάθεσις τῆς Β. Κυβερνήσεως ἦν φυσικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἀπειλούσης ἀνάγκης, τὴν ὁποίαν παρήγαγον ἔκτακτα περιστατικά. Ὅθεν ἐφρόνουν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἀνάσσης ὄφειλε νὰ ἐπωφεληθῇ τῶν προτάσεων ἡμῶν, τῶν νῦν γενομένων, αἵτινες δὲν ἠδύναντο νὰ θεωρηθῶσιν ὡς δεσμεύουσαι ἡμᾶς διὰ τὸ μέλλον, ἂν μὴ ἀπεκρυσταλλοῦντο ἐν εἴδει συμβάσεως ἀμέσως. Προσεφέρομεν δέ, εἶπον, πολὺ πλέον ἢ ὅ,τι ἐζητοῦμεν παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως ἐπειδὴ ἡμεῖς ἐθυσιάζομεν 4 ἑκατομμύρια ἐπὶ προϋπολογισμοῦ 98, καὶ ταῦτα ὑπὲρ τοῦ Ἄγγλου καταναλωτοῦ, ἐνῶ ἐζητοῦμεν μόνον Λ. Σ. 500,000 ἐπὶ προϋπολογισμοῦ ἀπλῶς διοικητικοῦ, οἷος ὁ Ἀγγλικὸς προϋπολογισμὸς καὶ ταύτας ἀφιεμένας ἐν αὐτῇ τῇ Ἀγγλίᾳ. Ἡμεῖς προσεφέρομεν ὅ,τι ἔχομεν, ἐνῶ ἐζητοῦμεν μικρὸν μέρος ἐκ πλοῦτου μεγάλου, καὶ ὅπως τοῦτο μείνῃ πάλιν ὑπὲρ τοῦ ἀγγλικοῦ λαοῦ.

Ἐν συμπεράσματι ἐποιεσάμην θερμὴν ἔκκλησιν εἰς τὸν κ. Goschen προσωπικῶς. Εἶπον αὐτῷ, ὅτι τὸ ὄνομά του εἶναι ἀγαπητὸν καὶ τιμη-

μένον ἐν Ἑλλάδι, ὅπου πάντες εὐγνωμόνως ἐνθυμοῦνται πόσον θερμῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς εἰργάσθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐν στιγμαῖς κρίσεως καὶ κινδύνου. Ἐγὼ αὐτὸς ἤμην τότε μάρτυς τῶν προσπαθειῶν του, ἐλογιζόμεν δὲ εὐτυχῆς, ὅτι ἐνεργῶν κατὰ τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεώς μου, ἠρχόμεν καὶ αὐθις εἰς ἐπίσημον μετ' αὐτοῦ συνάφειαν ἐπὶ ζητήματος ἐπίσης σπουδαίου καὶ ζωτικοῦ. Ἀπ' αὐτοῦ ἐξηρτάτο ἡ εὐημερία μεγάλης μερίδος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ διὰ καὶ τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ἑλλάδος ἐν γένει, ἅτινα διὰ τῶν ὑπερανθρώπων σχεδὸν προσπαθειῶν τοῦ κ. Προέδρου, εἶχον τέλος φθάσει εἰς θέσιν τόσῳ ἀνθηρᾶν. Ὅθεν ἤμην βέβαιος, ὅτι ἤθελε συμπαθήσει πρὸς τὰς προσπάθειάς ταύτας, αὐτὸς ἰδίως, ὅστις ἠγωνίζετο ἐν παραλλήλῳ σταδίῳ, καὶ ὅτι ἤθελε παράσχει ἡμῖν τὴν μικρὰν παραχώρησιν ἣν ἐζητοῦμεν καὶ ἥτις ἤθελε ἀπολύξει ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ Ἀγγλικοῦ λαοῦ.

Ὁ κ. Goschen, ὅστις διέκειτο ἄκαμπτος δι' ὅλης τῆς προλαβούσης συζητήσεως, ἐφάνη κολακευθεὶς ἢ συγκινηθεὶς ἐκ τῶν λόγων τούτων καὶ μοὶ εἶπεν, ὅτι αἱ συμπάθειά του εἶναι πάντοτε ὑπὲρ ἡμῶν, ἀλλ' ὅτι ἡ θέσις τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ἀγγλίας δὲν ἐπέτρεπεν αὐτῷ θυσίας πρὸς τὸ παρόν, ὅτε παντοῖαι νέαι ἀνάγκαι, στρατιωτικαὶ καὶ ναυτικαὶ ἀπήνουν ἄμεσον προσοχὴν. Μέχρι τοῦδε δὲν εἶχεν ἀποφασίσει ὀριστικῶς τὰ τοῦ προσεχοῦς προὔπολογισμοῦ, ἀλλὰ καὶ οὕτως δὲν ἠδύνατο νὰ μοὶ δώσῃ ἐλπίδας, ὅτι ἐφέτος θὰ ἤρето ὁ ἐπὶ τῆς σταφίδος δασμὸς. Μὲ συνεχάρη θερμῶς ἐπὶ τῇ δεξιότητι μεθ' ἧς ὑπεστήριξα τὴν αἰτησιν ἡμῶν καὶ εἶπεν ὅτι, ἂν ἐκ τούτου ἐξηρτάτο ἡ ἐπιτυχία, αὕτη θὰ ἦτο ἠσφαλισμένη. Ἀτυχῶς ὑπάρχουσι προσκόμματα οἰκονομικὰ ἀνυπέροβλητα.

Εὐχαριστήσας τὸν κ. Goschen ἐπὶ τούτοις, τῷ εἶπον, ὅτι ἀφοῦ δὲν ἀπεφάσισεν ἔτι ὀριστικῶς περὶ τοῦ προὔπολογισμοῦ του, δὲν ἀπηλπίζομην, καὶ ὅτι τὸν παρεκάλουν θερμῶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ ζήτημα καὶ αὐθις, καὶ νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ συνομιλήσω μετ' αὐτοῦ πάλιν, ὅπως ἐν ἀνάγκῃ τῷ παράσχω πλείονας πληροφορίας.

Ταῦτα προσέθηκα, ἔχων ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἐκ παραλλήλου ἐνέργειαν τῆς ἐκ τοῦ Ἄστεος ἐπιτροπείας.

Αὕτη συνελθοῦσα ἐκ νέου τῶν 18/30 Ἰανουαρίου συνεζήτησεν αὐθις τὸ ζήτημα, κατὰ τὰ ἐσώκλειστα πρακτικά, καὶ ἐξελέξατο ἀποστολὴν παρουσιασθσομένην μετὰ τινος ἡμέρας τῷ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑ-

πουργῶ, ὅπως αἰτήσῃ τὴν ἄρσιν τοῦ φόρου. Ἄτυχῶς οἱ ἐν Λιβερπούλῃ μεταπράται ἀπεφάνθησαν ἐναντίον τῆς ἄρσεως, δι' οἷς ἤδη ἀνέφερα ἰδιοτελεῖς λόγους, ὁ δὲ κ. Kibble ἐξακολουθεῖ ἀντιπράττων. Καὶ ὁ «Grosset» ὅμως (τὸ ὄργανον τῶν μεταπρατῶν) καὶ τὰ «Ἡμερήσια Νέα» ἐδημοσίευσαν ἄρθρα εὐνοϊκώτατα, ἅτινα ἐπισυνάπτω.

Προσπαθῶ ἤδη, ὅπως ἡ ἐπιτροπή, πρὶν ἢ παρουσιασθῇ τῷ Ἐπιτροπῶ, μοὶ ἀποτείνει ἐπιστολὴν ἐρωτῶσά με ποῖαι εἶναι αἱ διαθέσεις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὡς πρὸς τὸν ὑψιστάμενον ἐν Ἑλλάδι δασμὸν καὶ ὡς πρὸς τὸ μέλλον. Διὰ τῆς ἀπαντήσεώς μου προτίθεμαι νὰ ἐνισχύσω τὴν ἀπέναντι τοῦ Ἐπιτροπῶ θέσιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις θὰ δυννηθῇ νὰ παραστήσῃ αὐτῷ ὅτι μόνη ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἀρνεῖται παραχωρήσεις.

Συγχρόνως φρονῶ, ὅτι διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ὡς καὶ διὰ τὴν προσηχῆ ἐν αὐτῇ τῇ Βουλῇ ἐνέργειαν, θ' ἀπέβαινε λίαν σκόπιμον ἂν ἐξουσιοδοτούμην ν' ἀπευθύνω τῷ Λόρδῳ Salisbury ἐπιστολὴν δηλοῦσαν ἐπισήμως τὰς προτάσεις τῆς Β. Κυβερνήσεως.

Ἄν ἡ Ἐπιτροπή ἐξοχότης ἐγκρίνῃ τὸ συνημμένον σχέδιον τῆς τοιαύτης ἐκ μέρους μου ἐπιστολῆς, παρακαλῶ ὅπως μοὶ δηλώσῃ τοῦτο τηλεγραφικῶς, ἵνα ἀμέσως ἀπευθύνω τὴν ἐπιστολὴν ταύτην πρὶν ἢ παρουσιασθῇ ἡ ἐπιτροπεία.

Σ Χ Ε Δ Ι Ο Ν

(Μετέφρασις)

ΜΥΛΟΡΔΕ

Μετὰ τὴν συνδιάλεξιν ἦν ἔσχον μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξοχότητος ἐσχάτως περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἐπὶ τῆς σταφίδος εἰσαγωγικοῦ τέλους λαβὼν νῦν θετικωτέρας καὶ ἀκριβεστερας πληροφορίας παρὰ τῆς Κυβερνήσεώς μου γνωστοποιῶ ὑμῖν ταύτας διαρρηδὴν.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐκφράζουσα τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἡ Βρεττανικὴ ἠθελεν εὖρη δυνατὴν τὴν κατάργησιν τοῦ δασμοῦ τούτου, ἦν ἐτοιμὴ νὰ

ὑποσχεθῆ τὴν μὴ ἐπιβολὴν νέου τινος φόρου ἐτέρου τοῦ νῦν ἐπιβαλλομένου ἐπὶ τῇ ἐξαγωγῇ τῶν σταφίδων ἐξ Ἑλλάδος.

Τὸ τέλος τοῦτο εἶναι ἀπλῶς ὁ ἔγγειος φόρος ὁ ἐπὶ παντὸς προϊόντος τοῦ Βασιλείου εἰσπραττόμενος.—Ἐπὶ δὲ τῶν σταφίδων οὗτος εἰσπράττεται, πρὸς εὐκολίαν τῆς τε εἰσπράξεως καὶ τῶν σταφιδοπαραγωγῶν αὐτῶν, ἐν τῷ χρόνῳ καὶ τόπῳ τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ ξηροῦ καρποῦ.—Οὗτος φαίνεται εἶναι ὁ λόγος δι' ὃν πολλακίς, ἐσφαλμένως ὁ φόρος οὗτος ἐκλαμβάνεται ὡς ἐξαγωγικὸς δασμός.

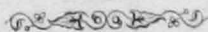
Ὁ ἐν λόγῳ ἔγγειος φόρος εἶναι 1 σελ. καὶ 3 δηναρ. καθ' ἑκατόλιτρον ἀγγλικόν, τὴν δὲ κατάργησιν αὐτοῦ, καθὼ ἀποτελοῦντος οὐσιωδέστατον τῶν προσόδων τῆς χώρας μέρος, τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ἤθελεν ὑποστῆ μετὰ μεγάλης θυσίας καὶ στενοχωρίας.

Οὐχ ἦττον ἢ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις σφόδρα ἐπιθυμοῦσα πᾶν τὸ ἐφ' ἑαυτὴν νὰ πράξῃ, ὅπως ἔλθῃ ἀρωγός, βοηθοῦσα καὶ ἐνθαρρύνουσα τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν ἐμπορίου, ἀνέθηκέ μοι ν' ἀναδεχθῶ ἐν ὀνόματι αὐτῆς τὴν ὑπόσχεσιν—τοῦτο δὲ δι' ὑπογραφῆς εἰδικῆς, ἐν ἀνάγκῃ συμβάσεως,—ὅτι θέλει προβῆ εἰς παντελῆ κατάργησιν τοῦ ἐγγείου τούτου φόρου ἅμα τῆς Βρετανικῆς Κυβερνήσεως ἀποφασισάσης τὴν κατάργησιν τοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ.

Ἄλλ' ὅμως, ἐπειδὴ ὁ τρόπος τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου τούτου διάφορος ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις τυγχάνει, θὰ ἦτο ἀνάγκη εἰδικοῦ κανονισμοῦ διὰ τὰς ἐκ τοῦ μέρους τούτου τοῦ βασιλείου ἐξαγομένας σταφίδας ὧν ἢ ποσότης σχετικῶς μικρά.

Τῆς προτάσεως ταύτης γενομένης ἐν καιρῷ στενοχωρίας ὑφ' ἧς τὸ ἐμπόριον τῆς σταφίδος νῦν κατέχεται καὶ πρὸς ἀνακούφισιν τῶν βαρῶν αὐτοῦ, ἔπεται βεβαίως, ὅτι ἢ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις οὐδόλως ἐκ τούτου δεσμεύεται διὰ τὸ μέλλον.

Δέχθητε κλπ.

ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

(Μετάφρασις)

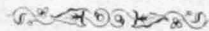
ΑΡΙΘ. 1325.

5 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1889.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ ΒΑΣΙΛΙΚΗΝ ΠΡΕΣΒΕΙΑΝ

Ἐγκρίνομεν σχέδιον ἐγγράφου πρὸς τὸν Λόρδον Salisbury συννημμένον ἐκθέσει ὑμῶν ὑπ' ἀριθ. 27 καὶ ἀποστολὴν αὐτοῦ.—Εὐαρεστηθῆτε νὰ τηλεγραφήσητε ἡμῖν ἐπίδοσιν τοῦ ἐγγράφου τούτου καὶ περιεχόμενον ἀπαντήσεως ἢν θὰ λάβητε.

(Υπογ.) Σ. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

(Μετάφρασις)

ΛΟΝΔΙΝΟΝ 18 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1889.

Ὡρα 2 1/2 Μ. Μ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Σήμερον ἐπέδωκα ἔγγραφον.

(Υπογ.) ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Τ Η Λ Ε Γ Ρ Α Φ Η Μ Α

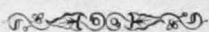
(Μετάφρασις)

ΛΟΝΔΙΝΟΝ 9/21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1889.

Ὡρα 12.45 Μ. Μ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ἀπάντησις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν λέγει, ὅτι αἱ ἐν τῷ ἐγγράφῳ μου προτάσεις εἶχον ἤδη διαβίβασθῆ αὐτῷ παρὰ τοῦ Πρέσβεως τῆς Ἀγγλίας, ὅστις εἶχε πληροφορηθῆ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι δ' ἡ Βρεττανικὴ Κυβέρνησις, καίτοι ἐκτιμῶσα τὴν ἀξίαν τῆς προτάσεως, λυπεῖται, ὅτι ἡ παρούσα τοῦ προϋπολογισμοῦ κατάστασις δὲν ἐπεδέχεται τὴν κατάργησιν ἢ ἐλάττωσιν τῶν φόρων ἐπὶ τῶν κορινθιακῶν σταφίδων.

8

(Μετάφρασις)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 25 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1889.

Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΓΓΛΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ

Κατὰ διαφόρους καιροὺς ἀνῆνεγκον τῇ Κυβερνήσει τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τὴν ἔννοιαν τῶν συνδιαλέξεων ἄς μετὰ τοῦ κ. Τρικούπη καὶ τῆς Ὑμ. Ἐξοχότητος ἔσχον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς καταργήσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ βρεττανικοῦ δασμολογίου ἐπιβαλλομένου τέλους ἐπὶ τῶν ἐξ Ἑλλάδος εἰσαγομένων σταφίδων, τὴν δὲ 8 τρέχοντος ἀνεκοί-

νώσα τῷ Λόρδῳ Salisbury τὴν προσφορὰν τῆς Α. Ε. τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καθ' ἣν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ἐν περιπτώσει τοιαύτης καταργήσεως, ἤθελεν ἐγγυηθῆ οὐ μόνον τὴν μὴ αὔξησιν τοῦ ἐν Ἑλλάδι εἰσπραττομένου φόρου ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τῶν σταφίδων ἀλλὰ καὶ τὴν μεγίστην αὐτοῦ ἐλάττωσιν ἢ παντελῆ κατάργησιν, ἐκτὸς ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς Ἰονίοις νήσοις παραγομένων σταφίδων.

Νῦν δὲ κατ' αἰτησιν τῆς Α. Ε. δηλῶ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. τὰς προτάσεις ταύτας ἔλαβεν ὑπ' ὄψει, καὶ κατ' ἐπιθυμίαν αὐτῆς γνωστοποιῶ τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει ὅτι ἀναγνωρίζεται ἡ ἀξία τῆς προσφορᾶς, ἀλλ' ἐνετάλιν συγχρόνως νὰ ἐκφράσω τὴν μεγάλην αὐτῆς θλίψιν, διότι ἡ παροῦσα κατάστασις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ἠνωμένου Βασιλείου δὲν ἐπιδέχεται τὴν ἐλάττωσιν ἢ κατάργησιν τοῦ ἐν λόγῳ φόρου.

Δέξασθε κλπ.

(Ἦσση.) EDMUND MONSON

9

ΑΡΙΘ 57.

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝῳ ΤΗ 2 ΜΑΡΤΙΟΥ 1889.

Ἡ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝῳ ΒΑΣΙΑΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ

Μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 27 καὶ ἀπὸ 27/8 Φεβρουαρίου ἐκθεσίν μου, καὶ εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ λάβω τὸ ἀπὸ 5/17 Φεβρουαρίου Ὑμέτερον τηλεγράφημα καὶ συμμορφούμενος μὲ τὰ ἐν αὐτῷ ἀπνύθυνα ἀμέσως τὴν ἐπαύριον πρὸς τὸν Λόρδον Salisbury ἐπιστολὴν, ἧς εἶχον καθυποβάλει σχέδιον δ.α τῆς προμνησθείσης ἐκθέσεώς μου, γνωρίσας τοῦτο τηλεγραφικῶς τῇ Ὑμ. Ἐξοχότητι.

Τὴν πρωίαν τῆς 9/21 ἔλαβον τὴν ἀπάντησιν τοῦ Λόρδου Salisbury, ἧς καθυποβάλλω ἀντίγραφον καὶ ἧς τὴν οὐσίαν ἀμέσως ἐτηλεγράφησα

ὑμῖν. Κατὰ ταύτην, ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις εἶχε μάθει περὶ τῶν προτάσεων τῆς Β. Κυβερνήσεως διὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀγγλοῦ Πρεσβευτοῦ καὶ εἶχεν ἀπαντήσει δι' αὐτοῦ, ὅτι καίπερ ἀναγνωρίζουσα τὴν ἀξίαν τῶν προτάσεων τούτων, ἀδυνατεῖ νὰ συναινέσῃ εἰς τὴν ἄρσιν ἢ μείωσιν τοῦ ἐπὶ τῆς σταφίδος δασμοῦ, ἕνεκα τῶν νῦν οἰκονομικῶν αὐτῆς περιστάσεων.

Εἰ καὶ τοιοῦτον προέβλεπον ἐξ ὑπαρχῆς τὸ ἀποθνήσκον, ὡς ἀνέκαθεν τοῦτο ἐδῆλωσα, δὲν ὠκνησα ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἔκτοτε νὰ ἐνεργῶ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἡμετέρου αἰτήματος.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀνέφερα ἐν τῇ προηγηθείσῃ ἐκθέσει μου, ὁ κ. Goschen εἶχεν ἐκφράσει ἀμφιβολίας περὶ τῆς αὐξήσεως τῆς καταναλώσεως τῆς σταφίδος σχετικῶς πρὸς τὴν μείωσιν τῆς τιμῆς, ἀπνύθυνα πρὸς αὐτὸν τὴν 6/18 Φεβρουαρίου ἐπιστολὴν δι' ἧς τῷ διεβίβαζον στατιστικὰς πληροφορίας δημοσιευθείσας καὶ μαρτυρούσας τὸ ἐναντίον τοῦ ἰσχυρισμοῦ αὐτοῦ. Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἐπισυνάψω ἀντίτυπον τῆς ἐπιστολῆς καὶ τῶν ἐν λόγῳ πληροφοριῶν τῶν δημοσιευθεισῶν ἐν τῷ «Groses». Ἡ αὐτὴ ἐφημερίς, ἥτις ὑπεστήριξεν ἐκθύμως τὴν ἡμετέραν ὑπόθεσιν, ἐδημοσίευσεν ἕτερον ἄρθρον σπουδαῖον τὴν 26.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἐπιτροπεία τῶν ἐμπόρων καὶ μεσιτῶν αἰτήσασα ὅπως γίνῃ δεκτὴ εἰς ἀκρόασιν παρὰ τοῦ κ. Goschen ἔλαβεν παρ' αὐτοῦ ἀπάντησιν λίαν ἀποθαρρυντικὴν, ἧς ἐπισυνάπτω ἀντίγραφον. Ἐπειδὴ δὲ κατ' οὐσίαν ἀρνεῖται ὁ κ. Goschen νὰ δεχθῇ τὴν ἐπιτροπείαν, τοῦλάχιστον πρὸς τὸ παρόν, ἐτοιμάζεται ἔγγραφος ἐκθεσις τῶν ἐπιχειρημάτων πρὸς κατάργησιν τοῦ δασμοῦ, ἥτις θέλει παρουσιασθῇ αὐτῷ.

Τὸ μὲν ἕνεκα τῆς ἀποθαρρύνσεως ταύτης, τὸ δὲ ἕνεκα ἀστοχιῶν καὶ ἀκριτομυθιῶν τινῶν, μέλη τινὰ τῆς ἐπιτροπείας παρητήθησαν. Ἀλλ' αἱ ἐνέργειαι ταύτης ἐν γένει δὲν ἔπαυσαν, καὶ ὅ,τι εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ πρὸς διατήρησιν ζῶντος τοῦ ζητήματος, θὰ γίνῃ, εἰ καὶ οὐδεμία ὑπάρχει πιθανότης ἐπιτεύξεως τοῦ σκοποῦ ἐφέτος.

Εὐπειθέστατος

(Υπογ.) **I. ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ**

ΛΟΝΔΙΝΟΝ 20 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1889.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ Ι. ΓΕΝΝΑΔΙΟΝ

ΚΥΡΙΕ ΠΡΕΣΒΥ,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω Ὑμῶν τὴν παραλαβὴν τῆς ὑμετέρας διακοινώσεως ἀπὸ 18 τρέχοντος, ἐν ἧ, ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἐκφράζετε τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἡ Βρεττανικὴ θὰ εὔρη δυνατὴν τὴν ἐν τῷ Ἡνωμένῳ Βασιλείῳ κατάργησιν τοῦ ἐπὶ τῆς σταφίδος δασμοῦ, ὅτι δ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔσται ἐτοίμη νὰ προβῇ, διὰ τῆς ὑπογραφῆς εἰδικῆς συμβάσεως ἐν ἀνάγκῃ, εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ ἐγγείου ἢ ἐπὶ τῆς παραγωγῆς φόρου τοῦ ἐκ τῶν σταφίδων ἐν Ἑλλάδι εἰσπραττομένου.

Ἀπαντῶν εἰς ταῦτα, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσω ὑμᾶς, ὅτι αἱ προτάσεις αὗται ὑπεβλήθησαν ἤδη τῇ Βρεττανικῇ Κυβερνήσει διὰ τοῦ Sir Ed. Monson, τοῦ ἐν Ἀθήναις Πληρεξουσίου τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος, ὅτι δ' ἔλαβεν οὗτος ἐντολὴν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν εἰς ἀπάντησιν τούτων, ὅτι ἡ Βρεττανικὴ Κυβέρνησις μετὰ προσοχῆς ἐξετάσασα ταύτας, ἀναγνωρίζει μὲν τὴν ἀξίαν τῆς προσφορᾶς τῆς Ἑλληνικῆς ἀναδεχομένης νὰ καταργήσῃ τὸν ἐγγεῖον φόρον, πλὴν ἐκφράζει τὴν μεγάλην αὐτῆς θλίψιν, διότι ἡ ἐνεστῶσα τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χώρας ταύτης κατάστασις δὲν ἐπιδέχεται τὴν ἐλάττωσιν ἢ κατάργησιν τοῦ ἐν λόγῳ τέλους.

